

дискусійні групи, мозкові атаки, методи Дельфи, методи номінальної групи, форуми, проектні групи. Відмінність дистанційного навчання від традиційного зрозуміла, якщо розглянути їх з погляду форм взаємодії викладача і студента. В основу традиційної моделі навчання покладено читання лекцій, проведення семінарських, лабораторних та різних ігрових видів занять, організація самостійної роботи студентів та інші форми роботи. База навчання - книга і викладач як інтерпретатор знання. Дистанційне навчання орієнтоване на впровадження в навчальний процес принципово відмінних моделей навчання, що передбачають проведення конференцій, самостійну роботу студентів з інформаційними полями з різних банків знань, проектні роботи, тренінги й інші види діяльності з комп'ютерними та нетрадиційними технологіями.

Головним при організації дистанційної форми навчання є створення електронних курсів, розробка дидактичних основ дистанційного навчання, підготовка педагогів-координаторів. Не слід ототожнювати дистанційну форму навчання з заочною, тому що тут передбачається постійний контакт з викладачем, з іншими студентами, імітація всіх видів очного навчання, але за допомогою специфічних форм. Це необхідно для розвитку кваліфікованого, інтелектуального, високо професійного і просто здорового суспільства. Отже, потрібні теоретичні проробки, експериментальні перевірки, серйозні науково-дослідні роботи.

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

О.І. Юрків, О.В. Макарова, А.І. Перижняк

Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти

Вищий державний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Для успішної професійної підготовки висококваліфікованих фахівців у нових соціально – економічних умовах на перший план виходить особистість студента, здатність його до самостійності прийняття рішень і доведення їх до виконання, тобто освіта стає особистісно-орієнтованою.

Інтерактивний метод (від англійського «interact» – «inter» - взаємний, «act» - діяти) – форма навчання, в процесі якого студенти і викладач знаходяться в режимі бесіди, діалогу між собою. Це, перш за все, діалогове навчання шляхом взаємодії між студентом і викладачем, між самими студентами, які виконують конкретні цілі та завдання. Особливість інтерактивних форм навчання – високий рівень взаємно спрямованої активності суб'єктів взаємодії, емоційне, духовне єднання учасників.

Задачі інтерактивних форм навчання: пробудження інтересу, мотивація студентів до досліджуваної проблеми; ефективне засвоєння навчального матеріалу; самостійний пошук шляхів та варіантів вирішення поставленої навчальної задачі; взаємодії між студентами, навички роботи в команді, прояв поваги до будь-якої точки зору; формування у студентів власної думки,

життєвих і професійних навичок; вихід на рівень усвідомленої компетентності студента.

Інтерактивне навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій за допомогою таких методів: кейс-метод (метод випадків і ситуацій), ділова гра, метод рольових ігор, ПОПС-формула, метод мозкового штурму, круглий стіл, клінічні розбори та інші.

Кейс-метод (метод case-study або метод конкретних ситуацій (від англійського case - випадок, ситуація) – метод активного проблемно-ситуаційного аналізу, який заснований на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань – практичних ситуацій з урахуванням специфіки освоєння професійної діяльності. Мета методу - спільними зусиллями групи студентів проаналізувати ситуацію - case, що виникає при конкретному положенні справ, і виробити практичне рішення; після закінчення – оцінка запропонованих алгоритмів і вибір кращого рішення поставленої проблеми. Як основна перевага даного методу виступає можливість оптимально поєднувати теорію і практику, що предста-вляється досить важливим при підготовці висококваліфікованого фахівця. При вирішенні кейса студент не тільки використовує отримані знання, але і проявляє свої особисті якості, зокрема вміння працювати в групі, демонструє навички володіння та застосування теоретичних знань на практиці.

Ділова гра – форма моделювання умов і відносин професійної діяльності, що характерні для даного виду практики, яка сприяє розвитку професійних навичок, формує навички взаємодії з партнерами, викликає позитивні емоції, стимулює розумову діяльність, розвиває нестандартне мислення, формує ділові якості і риси майбутніх фахівців. Специфіка ділової гри полягає в тому, що процес навчання максимально наближається до реальної практичної діяльності, що активізує отримані теоретичні знання, переводить їх у практичну діяльність. Однією з особливостей методу є створення проблемних ситуацій, під час яких спостерігаються індивідуальна реакція студентів на проблему, різні варіанти її вирішення, вміння довести рішення до логічного завершення. Навчання в ділових іграх направлено на формування комунікативних навичок налагоджування і підтримку спілкування, висловлювання своєї думки і ставлення до різних питань, сприяє розвитку творчої діяльності.

Рольова гра як різновид ділової гри передбачає розігрування її учасниками ситуації за заздалегідь розподіленими ролями з метою оволодіння певними поведінковими та емоційними якостями професійної ситуації. Рольова гра проводиться в невеликих групах (по 3 - 4 чоловіки). Студенти отримують завдання на картках, розподіляють ролі, обігрують ситуацію і показують всій групі.

Методика «ПОПС-формула» є варіантом юридичної технології професора права Д. Маккойда-Мейсона з ПАР, яка використовується при організації суперечок, дискусій для аргументації своєї позиції.

Методика складається з чотирьох обов'язкових елементів, які студент повинен використовувати при відповіді: висловити свою позицію – П («я вважаю...», а далі - в чому полягає його точка зору, припущення»), обґрунтувати свою точку зору, свою думку – О («тому, що ... пояснює і доводить свою позицію»), навести приклад – П («наприклад, ...» або «я можу підтвердити це тим ... факти, що ілюструють досвід»), сформулювати висновок – С («тому .... робить висновок»). Виступ, зазвичай, займає 1-2 хвилини і може складатися з двох-чотирьох пропозицій, але, найголовніше даної методики це те, що студенти висловлюють свою точку зору, ставлення до конкретної проблеми.

Таким чином, одним з основних переваг інтерактивних методів навчання є наближення процесу навчання до реальної практичної діяльності майбутніх фахівців. Інтерактивні методи сприяють інтенсифікації та оптимізації навчального процесу, допомагають студентам навчитися вирішувати проблеми, правильно формулювати власну думку; аналізувати отриману інформацію; дискутувати, відстоювати свою точку зору; бути більш впевненими та незалежними. Використання інтерактивних методів навчання дозволяє в процесі навчання знімати нервові навантаження студентів, дає можливість змінювати форми їх діяльності, переключати увагу на вузлові питання теми заняття; сприяє розвитку комунікативних умінь і навичок майбутнього фахівця.

ВИКОРИСТАННЯ АНІМАЦІЇ В КУРСІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ

І.М. Яремій

Кафедра біоорганічної і біологічної хімії та клінічної біохімії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Побудова якісно нової системи медичної освіти в Україні, її реформування та модернізація на шляху входження до Європейської освітньої спільноти, безумовно, вимагає реструктуризації навчального процесу у медичних ВНЗ України, зокрема шляхом активізації використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання.

Актуальним, зокрема при викладанні курсу біологічної хімії, є використання у навчальному процесі інтерактивних методів навчання й інноваційних технологій, які здатні забезпечити наглядне сприйняття студентами навчального матеріалу.

У курсі біологічної хімії, при розгляді ряду тем практикується використання анімаційних роликів. Використання анімації дозволяє унаочнити і зробити зрозумілішим та доступнішим для сприйняття складний навчальний матеріал курсу, а також полегшити його запам'ятовування студентами. Використання анімації є ефективним як при читанні лекцій, так і при розгляді навчального матеріалу з курсу біологічної хімії на практичних заняттях, а також при опрацюванні студентами тем, що виносяться на самостійне опрацювання. Для демонстрації анімаційних роликів під час лекцій та на практичних заняттях використовується мультимедійний проектор. Для